

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-90-20

Druk nr 764
Warszawa, 16 listopada 2020 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o ochronie osób i mienia oraz
ustawy o Żandarmerii Wojskowej
i wojskowych organach porządkowych.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Obrony Narodowej.

Z poważaniem,

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o ochronie osób i mienia oraz ustawy o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych

Art. 1. W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 838) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Przepisów ust. 1–4 nie stosuje się do planu ochrony jednostki wojskowej, na podstawie którego jest organizowany i realizowany system ochrony jednostki wojskowej, który nie podlega uzgodnieniom.”;

2) w art. 43 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Komendant Główny Policji sprawuje nadzór nad działalnością specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych, z zastrzeżeniem art. 43a i art. 44a, w zakresie:”;

3) po art. 43 dodaje się art. 43a–43d w brzmieniu:

„Art. 43a. 1. Minister Obrony Narodowej sprawuje za pośrednictwem Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej nadzór nad działalnością specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych działających na obszarach, obiektach i urządzeniach, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, w zakresie:

- 1) zasad i sposobów realizacji zadań ochrony osób i mienia przez te formacje;
- 2) sposobów użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej przez pracowników ochrony;
- 3) posiadania niezbędnych kwalifikacji przez pracowników ochrony.

2. Nadzór polega na:

- 1) kontroli organizacji i zasad działania, uzbrojenia, wyposażenia, współpracy z innymi formacjami i służbami oraz uprawnień pracowników ochrony do wykonywania czynności;
- 2) kontroli zgodności aktualnego stanu ochrony jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanej z planem ochrony jednostki wojskowej;
- 3) kontroli warunków przechowywania broni i amunicji oraz zgodności ewidencji broni i amunicji ze stanem faktycznym;

- 4) wydawaniu pisemnych zaleceń, które mają na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do przepisów prawa.

3. Minister Obrony Narodowej w celu prowadzenia nadzoru jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych w zakresie niezbędnym do realizacji czynności, o których mowa w ust. 2.

4. Upoważnienie do przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, wydaje Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej na wniosek szefa właściwej komórki organizacyjnej Komendy Głównej Żandarmerii Wojskowej lub komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej.

5. Wniosek o wydanie upoważnienia do przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) stopień wojskowy, imię i nazwisko, numer legitymacji służbowej żołnierza Żandarmerii Wojskowej, zwanego dalej „żołnierzem ŻW”, dla którego ma być wydane upoważnienie, oraz nazwę jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, w której żołnierz ŻW pełni służbę;
- 2) nazwę lub firmę oraz siedzibę i adres siedziby, jeżeli przedsiębiorca objęty nadzorem jest osobą prawną albo jednostką organizacyjną podległą Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowaną nieposiadającą osobowości prawnej, albo imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę i adres siedziby, jeżeli podmiot ten jest osobą fizyczną;
- 3) numer i datę wydania koncesji, określenie jej zakresu i formy świadczonych usług oraz numer i datę uzgodnienia planu ochrony jednostki wojskowej, w której ochronę sprawuje specjalistyczna uzbrojona formacja ochronna, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy;
- 4) określenie specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej;
- 5) zakres czynności, o których mowa w ust. 2;
- 6) miejsce przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2;
- 7) datę rozpoczęcia i przewidywany termin zakończenia czynności, o których mowa w ust. 2.

6. Upoważnienie do przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) wskazanie podstawy prawnej nadzoru;

- 2) oznaczenie podmiotu przeprowadzającego czynności, o których mowa w ust. 2;
- 3) oznaczenie przedsiębiorcy objętego nadzorem;
- 4) stopień wojskowy, imię i nazwisko, numer legitymacji służbowej żołnierza ŻW upoważnionego do przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, oraz nazwę jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej, w której żołnierz pełni służbę;
- 5) zakres czynności, o których mowa w ust. 2;
- 6) datę rozpoczęcia i przewidywany termin zakończenia czynności, o których mowa w ust. 2;
- 7) podpis i okrągłą pieczęć Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej;
- 8) datę i miejsce wystawienia upoważnienia;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach przedsiębiorcy objętego nadzorem.

7. W przypadku gdy w trakcie przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 2, zaistnieje konieczność wydłużenia czasu ich trwania lub zmiany ich zakresu, w tym przedmiotu i okresu objętego tymi czynnościami, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej może dokonać zmian w upoważnieniu do przeprowadzania tych czynności albo wydać nowe upoważnienie.

8. Żołnierz ŻW ma prawo:

- 1) wstępu na teren obszarów i obiektów, a także innych miejsc, w których jest prowadzona ochrona;
- 2) wstępu na teren siedziby przedsiębiorcy objętego kontrolą, w takich dniach i godzinach, w jakich jest prowadzona lub powinna być prowadzona działalność;
- 3) żądania udostępnienia lub wglądu w dokumentację ochronną od osoby upoważnionej do prowadzenia i dysponowania tą dokumentacją, pobierania za pokwitowaniem oraz zabezpieczania dokumentów związanych z zakresem kontroli;
- 4) sporządzania, a w razie potrzeby żądania sporządzenia niezbędnych do kontroli kopii, odpisów lub wyciągów z dokumentów oraz zestawień lub obliczeń, uwierzytelnionych przez osobę upoważnioną do prowadzenia i dysponowania dokumentacją;
- 5) żądania od przedsiębiorcy objętego nadzorem i pracowników ochrony ustnych lub pisemnych wyjaśnień w sprawach będących przedmiotem kontroli;

- 6) wstępu na teren ochranianego obiektu poza godzinami, w jakich jest prowadzona działalność, w obecności dowódcy jednostki wojskowej ochranianej przez specjalistyczną uzbrojoną formację ochronną lub osoby przez niego upoważnionej;
- 7) utrwalania przebiegu czynności, o których mowa w ust. 2, za pomocą technik audiowizualnych.

9. Z ustnych wyjaśnień, o których mowa w ust. 8 pkt 5, sporządza się protokół, który podpisują żołnierz ŻW oraz osoba składająca wyjaśnienia.

10. Przed wejściem na teren obszarów i obiektów, w których jest prowadzona ochrona, lub na teren siedziby przedsiębiorcy objętego nadzorem żołnierz ŻW jest obowiązany okazać dowódcy jednostki wojskowej, w której ochronę realizuje specjalistyczna uzbrojona formacja ochronna, oraz przedsiębiorcy objętemu nadzorem lub osobie przez niego upoważnionej legitymację i odznakę identyfikacyjną żołnierza ŻW oraz upoważnienie do przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, a także poucza przedsiębiorcę objętego nadzorem o jego prawach i obowiązkach.

11. Czynności nadzoru przeprowadza się w obecności przedsiębiorcy objętego nadzorem lub osoby przez niego upoważnionej.

12. Z czynności, o których mowa w ust. 2, sporządza się protokół, po jednym egzemplarzu dla podmiotu nadzorującego, przedsiębiorcy objętego nadzorem i dowódcy jednostki wojskowej ochranianej przez specjalistyczną uzbrojoną formację ochronną. Protokół zawiera:

- 1) nazwę i adres siedziby nadzorowanej specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej oraz miejsce przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2;
- 2) oznaczenie przedsiębiorcy objętego nadzorem;
- 3) stopień wojskowy, imię, nazwisko i stanowisko służbowe żołnierza ŻW;
- 4) zakres i czas trwania czynności, o których mowa w ust. 2;
- 5) ustalenia i wnioski;
- 6) zalecenia, które mają na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do przepisów prawa;
- 7) termin realizacji zaleceń;
- 8) podpisy żołnierza ŻW oraz przedsiębiorcy objętego nadzorem lub osoby przez niego upoważnionej.

13. Przedsiębiorca objęty nadzorem lub osoba przez niego upoważniona mogą wnieść do protokołu, przed jego podpisaniem, pisemne zastrzeżenia co do sposobu przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, ustaleń i wniosków oraz zaleceń i terminu ich realizacji wpisanych do protokołu.

14. Podpisanie protokołu następuje nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia czynności, o których mowa w ust. 2.

15. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez przedsiębiorcę objętego nadzorem lub osobę przez niego upoważnioną protokół podpisuje żołnierz ŻW i umieszcza w nim adnotację o przyczynie odmowy podpisania protokołu.

16. Nośniki obrazu lub dźwięku, na których utrwalono przebieg czynności, o których mowa w ust. 2, za pomocą technik audiowizualnych, załącza się do protokołu, o którym mowa w ust. 12.

17. Naruszenia przepisów prawa i nieprawidłowości stwierdzone w ramach czynności, o których mowa w ust. 2, w terminie określonym w zaleceniu usuwa:

- 1) dowódca jednostki wojskowej, w skład której wchodzi obszary, obiekty i urządzenia podlegające obowiązkowej ochronie;
- 2) przedsiębiorca objęty nadzorem lub osoba przez niego upoważniona.

18. Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej przedstawia Ministrowi Obrony Narodowej:

- 1) zbiorczy meldunek o wynikach nadzoru – do dnia 31 marca danego roku za rok poprzedni;
- 2) meldunek o stwierdzonych rażących nieprawidłowościach ujawnionych w wyniku nadzoru oraz o działaniach podjętych w celu ich usunięcia.

Art. 43b. Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódcy rodzajów sił zbrojnych, Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Dowódca Garnizonu Warszawa, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, na wniosek dowódców (dyrektorów, komendantów, szefów) podległych jednostek organizacyjnych, zwanych dalej „dowódcami jednostek wojskowych”, udzielają zgody na powierzenie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, specjalistycznym uzbrojonym formacjom ochronnym.

Art. 43c. 1. Powierzenie zadań z zakresu ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, następuje na podstawie umowy zawartej między

dowódcą jednostki wojskowej a przedsiębiorcą, w której zamieszcza się w szczególności określenie:

- 1) obszarów, obiektów i urządzeń podlegających ochronie, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, zgodnie z planem ochrony jednostki wojskowej;
- 2) uprawnień przedsiębiorcy do kontroli dokumentów uprawniających do wstępu, wjazdu i przebywania na obszarach i w obiektach, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, wynoszenia lub wywożenia mienia oraz uniemożliwienia nielegalnego wejścia osób postronnych na te obszary oraz do tych obiektów;
- 3) zakresu i sposobu prowadzenia kontroli wykonywania zadań ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, przez przełożonych pracowników ochrony oraz osoby uprawnione do prowadzenia tej kontroli;
- 4) uzbrojenia i wyposażenia oraz umundurowania pracowników ochrony;
- 5) podległości pracowników ochrony;
- 6) uprawnień dowódcy jednostki wojskowej oraz osób przez niego upoważnionych, a także służb dyżurnych w stosunku do pracowników ochrony;
- 7) szczegółowych zasad odpowiedzialności przedsiębiorcy i pracowników ochrony za powierzone ochronie mienie;
- 8) skutków oraz zakresu odpowiedzialności stron umowy z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków;
- 9) obowiązku przekazania dowódcy jednostki wojskowej przez przedsiębiorcę wykazu wszystkich pracowników ochrony przewidzianych do ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, wraz z podaniem numeru legitymacji kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej;
- 10) obowiązku bieżącego szkolenia przez przedsiębiorcę pracowników ochrony, o których mowa w pkt 9, odbywania przez nich, co najmniej raz na kwartał, strzelań z broni będącej na ich wyposażeniu, w tym przedstawiania dowódcy ochranianej jednostki wojskowej ich wyników, oraz udziału w szkoleniach z pozorowanym naruszeniem systemu ochrony ochranianej jednostki wojskowej;
- 11) instrukcji ochrony obszaru, obiektu i urządzenia, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, określającej zadania i sposób działania specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej, stanowiącej załącznik do umowy.

2. Specjalistyczna uzbrojona formacja ochronna jest obowiązana posiadać następujące dokumenty niezbędne do prawidłowego wykonywania zadań:

- 1) instrukcję ochrony obszaru, obiektu i urządzenia, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1;
- 2) plan ochrony jednostki wojskowej zatwierdzony przez dowódcę jednostki wojskowej lub wyciąg z tego planu;
- 3) tabelę posterunków;
- 4) książkę meldunków;
- 5) ewidencję kluczy oraz rejestr zdarzeń alarmowych;
- 6) wzory dokumentów uprawniających do wejścia lub wjazdu na obszar lub do obiektu chronionego albo wyjścia lub wjazdu z takiego obszaru lub obiektu;
- 7) wykaz telefonów alarmowych i służbowych;
- 8) sygnały powszechnego ostrzegania i alarmowania;
- 9) plan ochrony przeciwpożarowej;
- 10) spis wyposażenia pomieszczeń wartowni;
- 11) wzory plomb i odciski pieczęci każdego posterunku.

Art. 43d. Specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne realizują zadania z zakresu ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, w szczególności przez:

- 1) konwojowanie mienia jednostki wojskowej;
- 2) przekazywanie Policji, Żandarmerii Wojskowej lub wojskowym organom porządkowym osób ujętych podczas wykonywania zadań ochronnych;
- 3) współpracę z Żandarmerią Wojskową, wojskowymi organami porządkowymi i Policją;
- 4) współpracę z wewnętrzną służbą ochrony oraz wojskową ochroną przeciwpożarową, jeżeli znajdują się na obszarach lub w obiektach, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1;
- 5) wykonywanie innych zadań określonych w planie ochrony jednostki wojskowej.”;
- 4) uchyla się art. 44;
- 5) w art. 45 wyrazy „Przepisy art. 43, 44 i 44a” zastępuje się wyrazami „Przepisy art. 43, art. 43a i art. 44a”;
- 6) art. 50a otrzymuje brzmienie:

„Art. 50a. Kto, wbrew obowiązkowi określonemu w art. 43 ust. 3 lub art. 43a ust. 17, nie usuwa, w terminie określonym w zaleceniu, naruszeń przepisów prawa lub

nieprawidłowości, stwierdzonych w ramach sprawowanego nadzoru Komendanta Głównego Policji lub Ministra Obrony Narodowej

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 431 i 956) w art. 4 w ust. 2 po pkt 16 dodaje się pkt 16a w brzmieniu:

„16a) przeprowadzanie kontroli ochrony terenów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 838), przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne;”.

Art. 3. Do kontroli ochrony terenów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne, wszczętych na podstawie art. 44 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 1, i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Sprawowanie nadzoru nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi znalazło ustawowe uregulowanie w ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 838), zwanej dalej „ustawą” i, co do zasady, należy do właściwości Komendanta Głównego Policji, z dwoma wyjątkami: nadzoru nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi działającymi na terenach jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych oraz kontroli bezpieczeństwa przeprowadzanej w portach lotniczych. W tym pierwszym przypadku ustawodawca przewidział właściwość Ministra Obrony Narodowej, w tym drugim – Komendanta Głównego Straży Granicznej.

Zakres nadzoru jest w tożsamy sposób określony dla wszystkich trzech uprawnionych organów i obejmuje zasady i sposoby realizacji zadań ochrony osób i mienia, sposoby użycia przez pracowników tych formacji środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej oraz posiadanie przez pracowników ochrony niezbędnych kwalifikacji.

Nadzór jest sprawowany przez kontrolę organizacji i zasad działania, uzbrojenia i wyposażenia, współpracy z innymi formacjami i służbami oraz zgodności aktualnego stanu ochrony jednostki z planem ochrony jednostki wojskowej. Osobom wykonującym czynności w ramach nadzoru nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi przysługuje prawo wstępu na teren obszarów i obiektów objętych ochroną, żądania wyjaśnień, dostępu do dokumentacji ochronnej, wstępu na teren siedziby przedsiębiorcy prowadzącego działalność ochronną oraz wydawania pisemnych zaleceń zmierzających do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowania działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do przepisów prawa. Przebieg czynności nadzoru będzie mógł być utrwalany za pomocą technik audiowizualnych.

Nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w resorcie obrony narodowej sprawuje Minister Obrony Narodowej za pośrednictwem Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej.

W projektowanej ustawie zostały również szczegółowo uregulowane zagadnienia związane z wydawaniem upoważnień do czynności nadzoru, a także prawa i obowiązki nadzorującego i nadzorowanego.

W ramach nadzoru nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi Żandarmeria Wojskowa będzie kontrolowała wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony oraz dokumentację szkoleniową.

Doświadczenia zebrane w związku z funkcjonowaniem specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych na terenach jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej pozwalają stwierdzić, że mimo ogromnego znaczenia zagadnień związanych z realizacją zadań przez te podmioty, nadzór nad ich działalnością ma charakter iluzoryczny. Praktycznie bowiem nadzoru, w zakresie w jakim to przewidział ustawodawca w art. 43 ustawy, w resorcie obrony narodowej nie wykonuje żaden podmiot.

W zakresie ochrony terenów jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej występują liczne nieprawidłowości, które są ujawniane przez Żandarmerię Wojskową w ramach realizowanych przez nią kontroli ochrony terenów przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne, sprawowanej na podstawie art. 44 ust. 1a ustawy, o czym Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej corocznie składa Ministrowi Obrony Narodowej sprawozdanie. Wspomniane nieprawidłowości dotyczą przede wszystkim braków w wyposażeniu i wyszkoleniu pracowników specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych, naruszeń przepisów o czasie pracy mogących skutkować pogorszeniem jakości ochrony, czy też wykonywania pracy w stanie nietrzeźwości. Warto natomiast zwrócić uwagę, że zakres kontroli sprawowanej przez Żandarmerię Wojskową na podstawie art. 44 ust. 1a ustawy, a co za tym idzie ujawnianych nieprawidłowości, jest znacząco węższy niż zakres nadzoru nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi, przewidziany w art. 43 ustawy. Dopiero nadzór jest realnym i skutecznym narzędziem weryfikacji prawidłowości ochrony terenów jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, uprawnia bowiem do wydawania osobie działającej w imieniu lub interesie przedsiębiorcy wiążących zaleceń zmierzających do usunięcia ujawnionych nieprawidłowości i dostosowania działalności do przepisów prawa.

Podkreślenia również wymaga, że w związku z nowelizacją ustawy o ochronie osób i mienia regulacje zawarte do tej pory w art. 44 ust. 1a tej ustawy zostały przeniesione do art. 4 ust. 2 jako pkt 16a ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej

i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 431 i 956) – w celu uporządkowania sposobu wykonywania zadań przez Żandarmerię Wojskową.

Koncepcja powierzenia Żandarmerii Wojskowej wykonywania czynności w ramach sprawowanego przez Ministra Obrony Narodowej nadzoru nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi wynika z ogólnej właściwości tej formacji do kontrolowania ochrony mienia wojskowego, a w szczególności przechowywania uzbrojenia i środków bojowych. Doświadczenia żołnierzy Żandarmerii Wojskowej i znajomość rzeczywistych potrzeb i problemów dotyczących ochrony terenów jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, pozwolą skutecznie podjąć nałożone nowe zadania związane z nadzorem nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt nie podlega notyfikacji zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Ponadto należy wskazać, iż Ocena Skutków Regulacji projektu nie była dokonywana w trybie § 32 – uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), lecz w trybie § 42 ust. 1 pkt 1 Regulaminu.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu

Ustawa o zmianie ustawy o ochronie osób i mienia oraz ustawy o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych

Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące

Ministerstwo Obrony Narodowej

Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu

Minister Obrony Narodowej

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu

płk Wojciech Łomnicki, tel.: 261 857 281

ppłk Paweł Wrzosek, tel.: 261 857 280

Data sporządzenia

8.06.2020 r.

Źródło:

Inicjatywa własna

Nr w Wykazie prac: UD79

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zbyt niski poziom uregulowania kwestii związanych z funkcjonowaniem specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych (SUFO) w jednostkach organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej – w szczególności w zakresie podstawy zaangażowania SUFO w obiektach resortu obrony narodowej, zakresu umów oraz sposobu realizacji zadań ochrony.

Brak skutecznego nadzoru nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w resorcie obrony narodowej skutkujący nieprawidłowościami (spóźnianie się załóg interwencyjnych SUFO do ochranianego obiektu po zainicjowaniu sygnału napadu lub zlecenie tego zadania podwykonawcom, niski poziom wyszkolenia, niekompletne wyposażenie pracowników służb ochronnych SUFO, niska znajomość procedur określonych w planach ochrony, naruszania określonego czasu pracy przez zatrudnianie tej samej osoby w różnych spółkach ochroniarskich w ramach jednego konsorcjum, co powoduje wydłużanie czasu pracy pracowników ochrony oraz rotowanie ich między chronionymi obiektami bez wystarczającej przerwy na odpoczynek).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Uregulowanie na poziomie ustawowym kwestii związanych z funkcjonowaniem SUFO w jednostkach organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej – w zakresie podstawy zaangażowania SUFO w obiektach resortu obrony narodowej, zakresu umów oraz sposobu realizacji zadań ochrony – zagadnienia te zostaną przeniesione z rozporządzenia do ustawy (dotychczas rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 czerwca 1999 r. w sprawie ochrony przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne terenów jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1770).

Wymaga zauważenia, że ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 838) w aktualnym brzmieniu przewiduje – jako narzędzia równolegle funkcjonujące – nadzór Ministra Obrony Narodowej nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi działającymi na terenach, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 (art. 44 ust. 1 ustawy o ochronie osób i mienia w brzmieniu aktualnie obowiązującym) oraz kontrolę ochrony terenów wojskowych przez Żandarmerię Wojskową (art. 44 ust. 1a ustawy o ochronie osób i mienia w brzmieniu aktualnie obowiązującym). Wspomniane narzędzia różnią się zarówno podmiotem uprawnionym do wykonywania czynności (odpowiednio) kontroli i nadzoru, jak i podmiotem, w stosunku do którego czynności są wykonywane oraz zakresem czynności czy uprawnieniem do wydawania zaleceń podlegających obowiązkowemu wykonaniu lub brakiem takiego uprawnienia.

Nadzór Ministra Obrony Narodowej (podmiot uprawniony) nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi działającymi na terenach, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 (podmiot, w stosunku do którego czynności są wykonywane) jest tożsamy z nadzorem Komendanta Głównego Policji nad SUFO uregulowanym w art. 43 ustawy. Wspomniana tożsamość dotyczy zakresu uprawnień, w tym uprawnienia do wydawaniu pisemnych zaleceń mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do przepisów prawa, o którym mowa w art. 43 ust. 2 pkt 5 w zw. z art. 44 ust. 1 ustawy o ochronie osób i mienia w brzmieniu aktualnie obowiązującym.

Kontrola ochrony terenów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, przez Żandarmerię Wojskową (podmiot uprawniony) jest realizowana w stosunku do dowódców jednostek wojskowych (podmiot, w stosunku do którego czynności są wykonywane). Z uwagi na to, że relacja kontrolujący – kontrolowany dotyczy wyłącznie podmiotów podległych Ministrowi Obrony Narodowej, została uregulowana przepisami wewnątrzresortowymi, które regulują zakres i tryb kontroli jednostek wojskowych. Należy podkreślić, że Żandarmeria Wojskowa w myśl cytowanego przepisu (art. 44 ust. 1a ustawy o ochronie osób i mienia) nie prowadzi *de facto* kontroli przedsiębiorcy świadczącego usługi ochrony osób i mienia, a jedynie sposób ochrony jednostki wojskowej (kompleksu wojskowego).

Zasadne wydaje się podkreślenie, że nadzór Ministra Obrony Narodowej jest instytucją obowiązującą w obecnej ustawie, a interwencja legislacyjna ogranicza się wyłącznie do sposobu realizacji tego uprawnienia w resorcie obrony narodowej – w sposób zapewniający transparentność zasad realizacji uprawnień nadzorczych, co będzie w szczególności cenne dla

samych przedsiębiorców świadczących usługi ochrony osób i mienia w jednostkach organizacyjnych resortu obrony narodowej.

Projektowane zmiany dotyczą wyłącznie instytucji nadzoru nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi działającymi na terenach resortu obrony narodowej. Nie dotyczą natomiast uprawnień kontrolnych Żandarmerii Wojskowej, wynikających z art. 44 ust. 1a ustawy w brzmieniu aktualnie obowiązującym, które po nowelizacji nie ulegną rozszerzeniu. Uprawnienie z art. 44 ust. 1a zmienianej ustawy zostało natomiast przeniesione do art. 4 ust. 2 jako pkt 16a ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 431 i 956) – w celu uporządkowania sposobu wykonywania zadań przez Żandarmerię Wojskową.

Natomiast co do kontroli jako elementu nadzoru, wypada wskazać, że nadzór administracyjny – w definicyjnym znaczeniu – jest uprawnieniem kontrolnym z elementem władczego oddziaływania w postaci możliwości nakazania usunięcia uchybień. Tak też został uregulowany w projektowanym art. 43a – na wzór aktualnie obowiązującego art. 43 (nadzór Komendanta Głównego Policji).

Skuteczność narzędzi nadzorczych ma zapewnić penalizacja niestosowania się do zaleceń z nadzoru przez podmioty zobowiązane (art. 50a zmienianej ustawy).

Przewidywanym efektem zmian będzie wyeliminowanie nieprawidłowości w wykonywaniu zadań przez SUFO, ujawnionych przez Żandarmerię Wojskową w ramach kontroli.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak danych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne (SUFO)	Ok. 7000	Dowództwo Generalne Rodzajów Sił Zbrojnych	
Żołnierze Żandarmerii Wojskowej pionu prewencji, przewidziani do realizowania czynności nadzoru nad SUFO w resorcie obrony narodowej	166 żołnierzy w 2020 r.	Komenda Główna Żandarmerii Wojskowej	Realizowanie jakościowo nowych zadań. Jednocześnie przewiduje się, że po wejściu w życie procedowanych rozwiązań zmniejszy się liczba czynności kontroli jednostek wojskowych w trybie dotychczasowego art. 44 ust. 1a ustawy o ochronie osób i mienia

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został skierowany do konsultacji (z 30-dniowym terminem na przedstawienie stanowiska) z Polskim Stowarzyszeniem Pracowników Ochrony, Polskim Związkiem Pracodawców OCHRONA, Polską Izbą Ochrony (przedstawiono stanowiska), Komisją Krajową NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych oraz Forum Związków Zawodowych (nie przedstawiono stanowisk).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ...r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													

pozostałe jednostki (oddzielnie)											
Źródła finansowania											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Nie przewiduje się skutków finansowych związanych z wprowadzeniem projektowanych rozwiązań. Żandarmeria Wojskowa nie zwiększy liczby żołnierzy ani pracowników resortu w związku z realizacją zadań nadzorczych – czynności nadzorcze będą realizowane przez żołnierzy, którzy dotychczas realizowali czynności kontrolne z art. 44 ust. 1a ustawy (przewiduje się zmniejszenie liczby kontroli stanu ochrony jednostek wojskowych na rzecz czynności nadzoru w trybie art. 43a zmienianej ustawy). Na potrzeby skutecznego realizowania przez ŻW kontroli w trybie art. 44 ust. 1a ustawy o ochronie osób i mienia w 2016 r. został zwiększony stan etatowy ŻW o 15 stanowisk wojskowych i 1 stanowisko pracownika wojska.</p> <p>Projektowana ustawa nie ma wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.</p>										

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ...r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.</p> <p>Przedmiotowa regulacja nie wpłynie na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.</p>
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz: W ramach prowadzenia nadzoru będą opracowywane następujące dokumenty:

- przez Żandarmerię Wojskową: upoważnienia do realizacji nadzoru nad SUFO, zawiadomienia o zamiarze wszczęcia nadzoru nad SUFO, protokołu z przeprowadzonego nadzoru, protokół przyjęcia wyjaśnień ustnych w trakcie nadzoru – wzory dokumentów będą opracowane na wzorach policyjnych;
- przez przedsiębiorcę SUFO: pisemne wyjaśnienia w sprawach będących przedmiotem nadzoru.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozwiązanie nie ma wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne

demografia

informatyzacja

sytuacja i rozwój regionalny

mienie państwowe

zdrowie

inne:

Omówienie wpływu

Brak wpływu.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wraz z wejściem w życie.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Celem zaproponowanych regulacji jest nadzór Żandarmerii Wojskowej nad SUFO. Ocena zaproponowanych rozwiązań będzie możliwa po wprowadzeniu przedmiotowych zmian do ustawy o ochronie osób i mienia, a miernikiem efektów tego projektu będzie spadek liczby nieprawidłowości występujących w wykonywaniu zadań przez SUFO.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

**RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE
USTAWY O OCHRONIE OSÓB I MIENIA ORAZ USTAWY O ŻANDARMERII
WOJSKOWEJ I WOJSKOWYCH ORGANACH PORZĄDKOWYCH – UD 54
(następnie UD79)**

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie osób i mienia (UD54) został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w celu udostępnienia wszystkim zainteresowanym podmiotom. Nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów tej ustawy.

Projekt został skierowany do konsultacji publicznych z 30-dniowym terminem na zajęcie stanowiska, pismami z dni:

- 1) 14 kwietnia 2016 r. do:
  - a) Biura Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w Warszawie
ul. Jasna 7 Warszawa 00-019,
  - b) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
ul. Kopernika 36/40 Warszawa 00-924,
  - c) Biura Forum Związków Zawodowych -Warszawa
ul. Jaracza 2 Warszawa 00-378,
  - d) Polskiego Stowarzyszenia Pracowników Ochrony
ul. Zwycięstwa 31D/17 Rybnik 44-206;
- 2) 13 maja 2016 r. do:
  - a) Polskiej Izby Ochrony
ul. Świętojerska 5/7 Warszawa 00-236,
  - b) Polskiego Związku Pracodawców OCHRONA
ul. Poznańska 3/12 Warszawa 00-680.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych oraz Forum Związków Zawodowych nie przedstawiły stanowisk do projektu.

Stanowisko do projektu przedstawiły następujące podmioty:

I. Polską Izbę Ochrony (PIO) wskazując, iż:

- 1) realizacja przepisów Rozdziału 7 ustawy zmienianej, mającego ogólny tytuł „Nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi oraz kontrola stanu ochrony obszarów, obiektów i urządzeń przez nie chronionych”, dotyczy, jak słusznie napisano na początku Uzasadnienia projektu, trzech organów, którymi są: MON, KGP i KGSG. Właściwość organów kontrolnych zależy od podległości i charakteru obiektu chronionego przez SUFO. Tym samym zakres nadzoru (art. 43 ust. 1), treść nadzoru (art. 43 ust. 2), skutki naruszenia przepisów prawa i nieprawidłowości stwierdzonych w ramach sprawowanego nadzoru (art. 43 ust. 3) oraz zasada obowiązkowego okazania upoważnienia do kontroli (art. 46 ust. 1), powinny być ujednolicone. Konkretnie, pojedyncze wyjątki mogą wynikać ze specyfiki ochrony obiektów danego rodzaju czy podległości. Proponowane zmiany powodują tworzenie niejasności interpretacyjnych. Jest to zagadnienie bardzo ważne dla kontrolowanych firm ochrony ze statusem SUFO, które nie powinny mieć wątpliwości co do regulacji obejmujących kwestie nadzoru realizowanego przez trzy organy. Często bowiem ta sama firma ochrania obiekty podległe każdemu z ww. organów. Zdaniem PIO, w projektowanym art. 44 ust. 1 proponuje się niepotrzebne rozróżnienie nadzoru MON przez ŻW, a w ust. 1a zasad kontroli przez ŻW. W regulacjach dotyczących KGP i KGSG wskazuje się konsekwentnie organy i prawo powierzenia kontroli podległym organom.

Aktualnie art. 1 pkt 4 projektu uchyla kontestowany art. 44 ustawy.

- 2) nie jest zrozumiała też ta część uzasadnienia, która wskazuje, że ŻW stwierdza „liczne nieprawidłowości” w ochronie i to powoduje konieczność proponowanej zmiany. Wydaje się, że proponowane zmiany nie zagwarantują, że tych nieprawidłowości nie będzie, tak jak są one w obszarach kontrolowanych. W ocenie PIO, skala nieprawidłowości w ochronie obiektów podległych MON jest generalnie mała i nie przewyższa tych stwierdzanych w obiektach podległych nadzorowi KGP i KGSG. Plany reorganizacji ŻW również nie wiążą się z proponowaną zmianą w ustawie o ochronie osób i mienia.
Nie uwzględniono uwagi do treści uzasadnienia.
- 3) nie stanowi merytorycznej różnicy zapisanie w 5 punktach art. 44 ust. 1a zakresu kontroli MON, który nie różni się treściowo od zapisanego w art. 43 ust. 1 – w tym artykule istnieje odesłanie w art. 44a, dotyczącym kompetencji KGSG. Jest to właściwym rozwiązaniem, które nie powoduje niejasności jaki jest zakres kontroli: KGP, KGSG, a jaki MON.
Aktualnie art. 1 pkt 4 projektu uchyla kontestowany art. 44 ustawy.

II. Polskie Stowarzyszenie Pracowników Ochrony (PSPO):

PSPO uznało zaproponowane zmiany za zasadne, zgłaszając jednocześnie następujące zastrzeżenia:

- 1) wprowadzenie w proponowanych zmianach możliwości podwójnej kontroli nad formacjami SUFO lub WSO ze strony KGP, ŻW i KGSG;
- 2) zwrócono uwagę, że wnioski pokontrolne ŻW, jak również PSPO wskazują na:
  - a) poważne błędy przy ochronie na poziomie planów ochrony, które są nieadekwatne do zagrożeń, z jakimi ochrona infrastruktury MON może mieć do czynienia,
  - b) zły stan wyposażenia i wyszkolenia służb ochrony na obiektach podlegających MON (co wynika z braku wymogów prawnych narzucających odpowiednie szkolenie pracowników ochrony, jak i całkowity brak unifikacji umundurowania, wyposażenia i uzbrojenia SUFO),
  - c) realizowanie łączności na ogólnych kanałach pasma PMR, co sprzeczne jest z podstawowymi wymaganiami bezpieczeństwa łączności,
  - d) naruszenia zasad mających wpływ na poziom bezpieczeństwa obiektów (od niepełnych stanów osobowych SUFO, przez braki w wyposażeniu i uzbrojeniu aż po sytuacje dopuszczenia dopełnienia służby osób pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych). W ocenie PSPO działania zmierzające do podniesienia poziomu edukacji i wymagań względem osób i podmiotów pracujących w tym zawodzie są nieodzownym elementem poprawy sytuacji. Sugerowano przesunięcie zwierzchnictwa nad SUFO z obiektów, na których pełnili służbę na oficerów ŻW, tak by móc wyeliminować możliwość narzucania przez żołnierzy z danego obiektu określonych zachowań pracowników SUFO stanowiących ochronę poszczególnych obiektów. Wskazywano również na fakt, że rozstawienie wartowników na obiektach rozłożonych na dużym obszarze jest często nieskuteczne. Dlatego jako lepsze rozwiązanie wskazano możliwość realizowania ochrony przez wyspecjalizowane mobilne grupy interwencyjne połączone z odpowiednimi środkami technicznymi;
- 3) PSPO zaproponowało opracowanie przez MON we współpracy z MSWiA nowej ustawy o ochronie osób i mienia, tak by „zawód ochroniarza” był faktycznie zawodem zaufania publicznego.

Nie uwzględniono przedstawionych propozycji.

Polski Związek Pracowników Ochrona (PZPO) wskazując, iż:

- 1) zmiana w zakresie art. 44 projektu nadal utrzymuje nadzór MON nad SUFO. Jednocześnie z proponowanego brzmienia art. 44a ust. 1a wynika, że kontrola ochrony terenów określonych w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy będzie mogła być przeprowadzana jedynie przez żołnierzy ŻW. Wynika to z użytego w dyspozycji projektowanego przepisu zwrotu „przeprowadza Żandarmeria Wojskowa”. Tym samym projektodawcy proponują, że

jedynym uprawnionym podmiotem kontrolnym nad działaniami ochronnymi wykonywanymi przez SUFO będą żołnierze ŻW, przez co wyeliminowane zostaną uprawnienia Komendanta Głównego Policji w tym zakresie. Należy zauważyć, że proponowany przepis poszerza zakres uprawnień posiadanych przez ŻW. W związku z powyższym należy mieć na uwadze wskazanie, a jednocześnie wątpliwość czy MON sprawując nadzór nad ŻW, posiada wystarczający zasób kadrowy mający wiedzę w zakresie obowiązujących regulacji prawnych w zakresie ochrony osób i mienia.

W projekcie proponuje się dodanie w art. 44 nowego ustępu oznaczonego lit. b. Ma on określić zakres czynności kontrolnych realizowanych przez ŻW wobec SUFO na terenach podległych MON. Zakres ten jest zawarty w pięciu punktach, zaś przedmiot kontroli wynika z obowiązujących przepisów ustawy o ochronie osób i mienia. Wprowadzenie tego przepisu uznaje się za słuszny. Przede wszystkim z uwagi, że zakres czynności kontrolnych będzie miała charakter „zamknięty”, co wynika z użytego sformułowania „kontrola jest przeprowadzania w zakresie”. Oznacza to, że żołnierze ŻW upoważnieni do czynności kontrolnych nie będą mogli jej przeprowadzać w innym zakresie niż zawarty w proponowanym przepisie. Jednocześnie jest to ważna informacja dla SUFO, które będą miały wiedzę, jakie czynności kontrolne mogą być wykonywane przez upoważnionych żołnierzy ŻW. Przepis ten ograniczy jednocześnie dowolność zakresu czynności ochronnych.

Projekt dodaje do art. 44 ust. 3. Przepis ten wprowadza delegację ustawową dla MON do wydania rozporządzenia określającego szczególne zasady wydawania upoważnień do realizacji czynności nadzoru oraz tryb wykonywania czynności, o których mowa w art. 44 ust. 1. Przepis ten należy uznać za nieprecyzyjny. Przepis ten powinien raczej określać zasady wykonywania czynności kontrolnych przez żołnierzy ŻW, jak również zasady wydawania stosowanych upoważnień do wykonywania kontroli, jak to jest w aktualnie obowiązującym art. 46 ust. 2. Proponowany przepis stoi w sprzeczności z art. 44 ustawy. Minister Obrony Narodowej sprawuje bowiem „nadzór”, zaś kontrolę przeprowadzają żołnierze ŻW. Proponuje się rozważenie przereformowania jego treści.

Aktualnie art. 1 pkt 4 projektu uchyla kontestowany art. 44 ustawy.

- 2) dodany w projekcie art. 46a stanowi „dopełnienie” obecnego art. 46. Wynika z niego, że żołnierz ŻW może wykonywać czynności kontrolne tylko po okazaniu legitymacji służbowej i odznaki identyfikującej. Przepis ten należy uznać za trafny z uwagi na to, że tylko uprawnieni żołnierze ŻW będą upoważnieni do czynności kontrolnych.
- 3) obowiązujący art. 50 ustawy o ochronie osób i mienia, będący przepisem karnym poszerza zakres dyspozycji Ministra Obrony Narodowej. Jest to konsekwencja proponowanych zmian zawartych w projekcie.
- 4) wydłużenie okresu vacatio legis. Zgłoszono wątpliwości, czy w zaproponowanym okresie ŻW zapewni właściwe kadry do przeprowadzenia kontroli oraz czy zostanie wydane przez MON stosowne rozporządzenie wynikające z projektowanej nowelizacji.
Aktualnie projekt przewiduje 30 - dniowy termin vacatio legis.
- 5) zaproponowano zmianę zapisu art. 1 ust. 1 lit. a w następujący sposób:

„Minister Obrony Narodowej w zakresie określonym w art. 43, sprawuje, na terenach, o których mowa w art. 4 ust.1 pkt 1, nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi, poprzez Żandarmerię Wojskową.”

Proponowana zmiana wynika z faktu, że miejscem właściwym do sprawowania nadzoru nad realizacją zadań przez SUFO na terenach/obiektach nadzorowanych przez MON są tereny/obiekty, co znajduje odzwierciedlenie w zakresie kontroli, która jest związana z wykonywaniem zadań, a nie dokumentowaniem działalności gospodarczej, w zakresie usług ochrony osób i mienia, do której wgląd może nastąpić w siedzibie przedsiębiorcy, a który nie znajduje się w gestii nadzoru sprawowanego przez MON lecz MSWiA.

Aktualnie w projekcie w art. 1 pkt 3 wskazano: „Art. 43a. 1. Minister Obrony Narodowej sprawuje za pośrednictwem Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej nadzór nad

działalnością specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych działających na obszarach, obiektach i urządzeniach, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, w zakresie (...):

6) proponowane przez MON zmiany nie rozwiązują problemu, jakim jest delegacja MSWiA do określenia w drodze rozporządzenia zasad uzbrojenia SUFO oraz warunków przechowywania i ewidencjonowania broni i amunicji oraz idące za nimi interpretacje ww. zapisów przez ŻW. W związku z powyższym zaproponowano dodanie do art. 39 ust. 2 o następującej treści:

„Minister Obrony Narodowej określi w drodze rozporządzenia zasady uzbrojenia specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych i warunki przechowywania oraz ewidencjonowania broni i amunicji, na terenach, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1.”.

Nie uwzględniono uwagi dotyczącej propozycji dodania upoważnienia ustawowego dla MON, analogicznie do upoważnienia MSWiA do wydania rozporządzenia określającego zasady uzbrojenia SUFO oraz warunków przechowywania i ewidencjonowania broni i amunicji. Celem zmiany ustawy jest usystematyzowanie zadań kontroli nad ochroną terenów wojskowych przez SUFO i nadzoru nad SUFO na terenach wojskowych. Propozycje i uwagi dotyczące innych jednostek redakcyjnych aniżeli ujęte w przedmiotowym projekcie wychodzą poza zakres inicjatywy legislacyjnej MON.

Stanowisko uwag zgłoszonych przez PZPO, Ministerstwo Obrony Narodowej przedstawiło w piśmie z dnia 21 lipca 2016 r.

Projekt został skierowany do opiniowania z 21-dniowym terminem na zajęcie stanowiska, pismami z dni:

- 1) 14 kwietnia 2016 r. do:
  - a) Agencji Wywiadu,
  - b) Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
  - c) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
  - d) Biura Bezpieczeństwa Narodowego

- podmioty te nie zgłosiły uwag do projektu.

2) 24 października 2019 r. do Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Prezes Urzędu w piśmie z dnia 21 listopada br. potwierdził zgodność przepisu z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, jednocześnie poddał w wątpliwość celowość umieszczenia w nowelizowanej ustawie art. 43a ust. 3, gdyż nie wydaje się aby przepis ten dodawał nowe uprawnienia Ministrowi Obrony Narodowej.

W ocenie projektodawcy zasadne jest pozostawienie przepisu w brzmieniu: „3. Minister Obrony Narodowej w celu prowadzenia nadzoru jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych w zakresie niezbędnym do realizacji czynności, o których mowa w ust. 2.”.

Z uwagi na zakres przedmiotowego projektu, który nie dotyczy bezpośrednio problematyki samorządu terytorialnego projekt nie podlegał opiniowaniu przez Komisję Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt nie dotyczy również spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucji dialogu społecznego, dlatego nie podlega opiniowaniu przez Radę Dialogu Społecznego.

Projekt nie podlega także opiniowaniu, konsultacjom ani uzgodnieniom z organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ

Konrad Szymański

Sygn. KPDPUE.920.382.2020.JS(19)
dot.: RM-10-90-20 z 05.11.2020 r.

**Pan Łukasz Schreiber
Sekretarz Rady Ministrów**

**Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie osób
i mienia oraz ustawy o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych,
wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej
w Unii Europejskiej**

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Konrad Szymański
Minister do Spraw Unii Europejskiej
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pan Mariusz Błaszczak
Minister Obrony Narodowej